SABONA

ÅRSBERETNING 2016

UTDANNELSE, NØKKELEN TIL EN BEDRE FREMTID

Sabona vet at den viktigste avkastningen i verden er å gi barn og unge utdannelse. Bare på den måte vil vi kunne legge grunnlaget for varige forbedringer og uavhengighet for dagens ressurssvake befolkningsgrupper. Sabonas solide erfaring i Zimbabwe satser også på andre prosjekter, og i alle våre engasjement er kunnskap en rød tråd.

Sabona tror på å gi barn og unge mulighet til å skape sin egen fremtid. Vi mener utdanning er veien ut av fattigdom og lover at sammen skaper vi en forskjell i menneskers liv – hver dag.

Hvor jobber vi.....s.2
Utdanning.....s.2
Ernæring og helse.....s.3
Sabona i Norge.....s.4
Nøkkeltall.....s.5
Planer for 2017.....s.5

HVOR JOBBER VI

Sabona er en liten og effektiv hjelpeorganisasjon som har som formål å fremme bærekraftig utvikling i Zimbabwe gjennom prosjekter med fokus på utdanning, helse og ernæring.

Zimbabwe ligger i det sørlige Afrika. Befolkningen er om lag 13 millioner. Majoriteten tilhører befolkningsgruppen Shona (85%). Minoritetsgruppen Ndebele (15%) bor i hovedsak i Matabeleland, i den sørvestlige delen av Zimbabwe. Sabona arbeider på grasrotnivå i Nord-Matabeleland (se kart under), og er en av få hjelpeorganisasjoner som er til stede i dette område på permanent basis. Politiske og økonomiske utfordringer, HIV/AIDS, dårlig jordsmonn og klima preger hverdagen til lokalbefolkningen. Sabonas prosjekter møter mange av utfordringene området bærer preg av.

Enkle strukturer, få mellomledd og direkte kanalisering av midler, gjør prosjektene effektive og sterke. Lokalbefolkningen eier selv sine egne prosjekter og er med i prosessen fra idé, til utførelse og drift. Dette skaper solide, effektive og bærekraftige prosjekter.

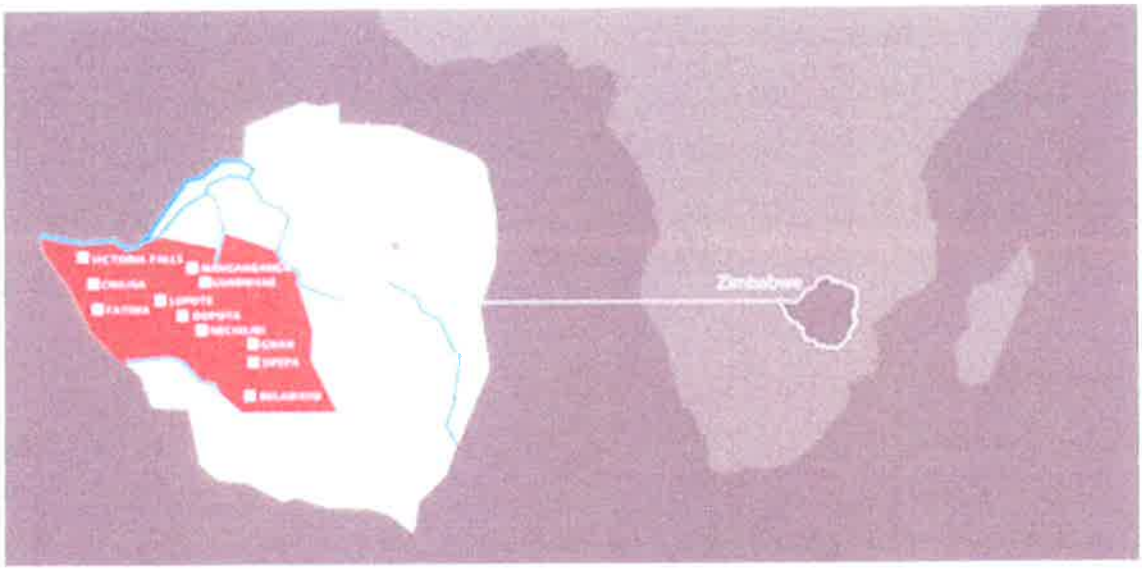

UTDANNING

Skolegang og matstasjoner

Sabona utgjør en vesentlig forskjell for mange hundre barn, unge og familier i Nord-Matabeleland. 2016 var nok et tøft år for innbyggerne i Zimbabwe hvor en alvorlig tørke kom på toppen av allerede vanskelige politiske og økonomiske forhold. I tillegg til å støtte særlig vanskeligstilte og sårbare barn med skolegang på barne- og ungdomsskoler, har Sabona også hatt fokus på informasjonsarbeid rundt viktigheten av utdanning, for å sørge for at familier ikke trekker barna sine ut av skolen i

326	Antall barn som fikk støtte til skolegang
135	Barn på barneskoler
191	Ungdom på videregående
7	Antall skoler Sabona samarbeider med
11	Droppet ut av skolen grunnet flytting, graviditet, motivasjon eller annet
45	gikk opp til eksamen i form 4
9	gikk opp til eksamen i form 6 (avsluttende)

vanskelige tider. I 2016 støttet vi barn og unge ved 7 skoler med skolegang.

Utdanning er kjernen i Sabonas arbeid og matstasjonene er en viktig del av dette arbeidet. Virkeligheten for de fleste barna i området der Sabona jobber er å gå sulten til sengs. Et barn som opplever sult kan ikke lære. Det er umulig å konsentrere seg i timen eller ta til seg kunnskap. Gjennom matstasjonene på skolene får barna ett næringsrikt måltid hver dag, noe som sørger for at barna får energi og næringsstoffer til læring og til å vokse.

762	barn har fått et varmt måltid på skolen
143	256 måltider ble delt ut i 2016
188	antall skoledager i 2016
100	mødre som har vært med på å drifte matstasjonene

Matstasjonene driftes av kvinnene i landsbyene. På skolene med matstasjoner ser vi at oppmøte er nær 100%; fattige foreldre som ellers ville holdt barna hjemme for å få hjelp med å finne mat velger å sende barna på skolen når de vet at de får et varmt måltid. Fjorårets matkrise gjorde en allerede vanskelig situasjon nær umulig for de mest sårbare – barna. I 2016 delte vi ut mer enn 140 000 varme måltider til over 750 skolebarn. Vi vet at barna og kunnskap er Zimbabwes fremtid!

Høyere utdanning

Gjennom Sabonas høyere utdanningsfond får vanskeligstilt ungdom i Zimbabwe mulighet til å skape en fremtid ved å ta en utdannelse. Vi støttet i 2016 studenter ved universitet, høyskoler og yrkesskoler. I tillegg til å dekke skolepenger, som er noe de færreste har mulighet til, jobber Sabona med å veilede og tilrettelegge for studentene. I 2016 startet vi blant annet med studentforum, et mentorprogram, it-trening og innredet et eget studierom for studentene. Nytt var også at støtten til studentene inkluderer levekostnader da vi har opplevd at dette har vært en stor utfordring for studentene som allerede er i ordningen. Vi har fra oppstart sett en enorm utvikling hos studentene, de er svært engasjerte og studerer hardt. At så mange fra rurale områder nå tar høyere utdanning fungerer også som en motivasjonsfaktor for ungdom på videregående skole, og bidrar til å endre tankegangen til barna på landsbygda som aldri før har kunnet drømme om å få ta høyere utdanning.

42	studenter fikk støtte til høyere utdanning
42	studenter fikk støtte til boutgifter
20	av studentene er jenter
15	studenter ble tatt opp i juli
2	studentforum avholdt

ERNÆRING OG HELSE

Grønnsakhager

Grønnsakhagene som Sabona har startet har vært en bærebjelke i matstasjon-prosjektet og sørget for næringsrik kost blant annet til skoleelever. På grunn av tørken i 2016 har tilgang på mat vært ekstra utfordrende og disse grønnsakhagene, som driftes av lokalbefolkningen selv, har derfor vært uvurderlige for landsbyene. Videre er et av våre mål at flere grønnsakhager skal være tilknyttet stabile vannkilder, slik at risikoen for matmangel ved tørkeperioder minimeres. Per i dag er to nye grønnsakhager under etablering av lokalbefolkningen selv.

Rent vann
2016 var også året da to nye solcelledrevne brønner ble ferdigstilt. Disse brønnene har redusert avstanden kvinnene ofte må gå for å hente rent vann fra 3-5 kilometer til under 1 kilometer. Nærheten til brønner muliggjør også de mange drømmene om å drive med kyr og annet husdyrhold som kan sikre inntekter. Til sammen sørger de to nye brønnene for rent vann til over 1000 mennesker og mer enn 700 husdyr, samt at de avlaster allerede andre overbelastede vannkilder i området.

Hjelpefondet
Hjelpefondet har gitt pasienter tilgang til medisinsk hjelp og riktig ernæring, og et tilbud om rådgivning og veiledning. Utallige ganger har vi sett alvorlige AIDS-syke bli friske nok til å bidra i samfunnet og ta seg av sine barn, i stedet for omvendt.
I 2016 ble prosjektet nedskalert grunnet manglende midler. I årets 3 første måneder ble 71 HIV-positive hjulpet med økonomisk støtte til transport til klinikker og ernæring, som er kritisk viktig for å redusere de negative bi-effektene av HIV-medisinen. Sabona har også fasilitert klesdonasjoner og annet nødvendig utstyr til pasienter.

71	pasienter fikk assistanse
71	pasienter som mottok veiledning og support
20	hjemmebesøk

Hjelpefondet er nå under evaluering, og Sabona håper å kunne start opp igjen et bærekraftig prosjekt som vil hjelpe HIV-positive og andre pasienter med sykdommer som kan behandles.

SABONA I NORGE
Sabona i Norge har som målsetning å engasjere og involvere givere, spre informasjon, samt skape en unik nærhet til Zimbabwe. Dette hjelper oss å nå våre finansielle mål ved å samle inn livsviktige midler gjennom arrangementer, hos bedriftspartnere, sponsorer, faddere mm.

I 2016 arrangerte Sabona Giraffe veldedighetsball på Oslo Plaza, StandUp Aid på Latter på Aker Brygge og SabonaLive i Bærum kulturhus. Felles for arrangementene er at de kombinerer veldedighet og underholdning. Artister og komikere stiller opp gratis for Sabona og billettinntektene går uavkortet til Sabonas arbeid med å gi barn og unge i Zimbabwe en bedre fremtid.

Giraffe Veldedighetsball (bildet) gikk av stabelen for 4. gang, og ble nok engang et unikt arrangement hvor Sabona fylte Hotel Plaza med festkledde mennesker til en helaften med show, auksjon og 3-retters middag. Kvelden var en suksess og innbrakte flere hundretusen kroner til Sabona.

Innsamlede midler i 2016 var på 4,4 MNOK (4,2 MNOK i 2015), hvorav NOK 600 000 er

øremerket til stiftelsens formålskapital. Med et årsresultat på NOK 141 000 er stiftelsens egenkapital nå NOK 748 000. Dette gjør virksomheten langt mer robust enn tidligere. Sabona kan nå planlegge langsiktig og følgelig er årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift. Sabona har i 2017 styrket kapasiteten med å skaffe til veie flere bedriftssamarbeidspartnere. Med dette vil vi øke omfanget av virksomheten og få ennå bedre utbytte av vår etablerte organisasjon og fantastiske medarbeider i Norge og i Zimbabwe. Med økt virksomhet må bufferen i form av egenkapital også utvides i årene som kommer.

Sabona hadde i 2016 3 kvinnelige heltidsansatte. Grunnet langtidssykefravær utgjorde dette 2,3 årsverk. I tillegg får Sabona uvurderlig hjelp fra dyktige og engasjerte frivillige praktikanter og andre.

Styret består av 4 menn og 3 kvinner. Styret har ikke funnet det nødvendig å iverksette spesielle tiltak med hensyn til likestilling. Styret mener arbeidsmiljøet i selskapet er tilfredsstillende. Det har ikke vært skader eller ulykker i 2016. Bedriften forurenser ikke det ytre miljø.

Sabonas virksomhet i Zimbabwe utføres i sin helhet av stiftelsen Sabona Trust. Denne stiftelsen får så godt som all sin finansiering fra Sabona. Sabona Trust revideres av Ernst & Young i Zimbabwe. Stiftelsen har fokusert på antikorrupsjon i virksomheten i henhold til egne etiske retningslinjer. Det er ikke avdekket noen mislighold eller uregelmessigheter. Etter flere års fokusert innsats med å profesjonalisere virksomheten er styret nå er meget tilfreds med Sabona Trusts organisering og økonomiforvaltning. Det ligger nå vel til rette for å øke virksomheten i felt basert på kompetansen som er etablert i organisasjonen.

PLANER FOR 2017

Sabonas fokus er på utdanning, ernæring og helse. Vi jobber for å nå ut til de mest sårbare – og gi de en mulighet til å løfte seg og sin familie ut av fattigdom. Gjennom fadderordningen og utdanningsfondet har Sabona gitt skolegang og videreutdanning til over tolv tusen barn og unge, men behovet er stort. Sammen gir vi de mest utsatte barna mulighet til å gå på skolen og få en høyere utdanning. Dette arbeidet fortsetter i 2017, og vi håper å bli i stand til å ta inn enda flere barn i fadderordningen i 2017.

Youth Empowerment

I tillegg til arbeidet vi allerede gjør på og utenfor skolene starter Sabona i 2017 Youth Empowerment prosjektet på videregående skoler. Youth Empowerment skal fungere som en brobygger mellom grunnskole og høyere utdanning. Målet med prosjektet er å gi sårbare ungdom mulighet til å gjennomføre og bestå videregående skole gjennom støtte til skoleutgifter, materiell, ekstraundervisning og informasjons- og motivasjonsarbeid. Strykprosenten på avgjørende eksamener er høy, og Sabona mener en helhetlig tilnærming er avgjørende for å støtte ungdom gjennom videregående skole, og dermed gi unge muligheten til å skape en bedre fremtid for seg selv og samfunnet de lever i

Ernæring og helse

Hjelpefondet er i 2017 under evaluering, og Sabona håper å kunne start opp igjen et bærekraftig prosjekt som vil hjelpe HIV-positive og andre pasienter med sykdommer som kan behandles.

For 2017 er også et av våre mål at flere grønnsakshager skal være tilknyttet stabile vannkilder, slik at risikoen for matmangel ved tørkeperioder minimeres. Per i dag er to nye grønnsakhager under etablering av lokalbefolkningen selv.

Sabona har i mange år samarbeidet med Fatimaklinikken i Lupane distriktet gjennom forsyning av medisiner, utstyr og forbedring av infrastruktur. Fatimaklinikkens nærmeste vannkilde er per dags dato svært ustabil. Manglende tilgang på rent vann øker risikoen for sykdommer og gjør arbeidet på klinikken svært utfordrende. Sabona skal i 2017 bore en solcelledrevet brønn for å sikre konstant tilgang til vann for klinikken og dens pasienter. I tillegg samler vi inn midler til å ferdigstille og utstyre fødeavdelingen ved Fatima-klinikken. Hjemmefødsler øker risikoen for HIV-smitte fra mor til barn under fødsel betraktelig, i tillegg til økt risiko for komplikasjoner, sykdom og i verste tilfelle dødsfall. En operativ fødeklinikk vil være et viktig bidrag for gravide mødre og barn i distriktet, og vi regner med at det vil bli rundt 200 fødsler årlig ved fødeavdelingen når den er ferdigstilt.

Sabona tror på at lokalbefolkningen selv skal eie og drifte prosjektene. Vi jobber "hands on" med få mellomledd. Derfor ønsker vi ikke å bli en stor organisasjon, men kun vokse slik at vi kan nå ut til flere. For å ha mulighet til å videreføre og utvikle samarbeidet med bedrifter og partnere og styrke jobben med inntektsskapende arbeid, vil organisasjonen i Norge i 2017 styrkes med en Fundraising manager.

Tusen takk til alle våre verdifulle støttespillere i 2016. Vi håper dere alle vil være med og følge oss videre i år!

Oslo, 13. juni 2017

Øystein John Haslum
Styrets leder

Jørn Håkon Riise
Styremedlem

Sigurd Lars Aspesletten
Styremedlem

Ynghild Solholm
Styremedlem

Mette-Anita Halaas
Styremedlem

Patrick Sandahl
Styremedlem

Marianne Nilsen Sturmair
Daglig leder (fungerende)